

LƯU Ý: BẢN NHÁP CHƯA HIỆU ĐÍNH – XIN TRÁNH IN ẤN PHỔ BIẾN

Pháp thoại tại chùa Giác Ngộ, Sài Gòn – Vấn đáp – 22/10/2023

Kalama tri ân cô Diệu Hỷ ghi chép.

Hỏi: 1. “Mọi thứ do duyên sanh, mọi thứ do duyên diệt” – hỏi Ai đang quyết định đưa ra câu hỏi, ai quyết định thay đổi? Hiểu Vô Ngã như thế nào cho đúng?

Đáp:

Chuyện đầu tiên, Vô Ngã không phải là nothing, Vô Ngã là nobody. 2 chữ này khác hay giống? Nothing – không có gì hết; nobody - không có ai.

Trong một đồng phụ tùng không có chiếc xe nào hết, như vậy đó là nobody hay nothing? Nếu bây giờ tôi chẻ 54 ký lô thành 100 phần khác nhau gọi là nobody hay là nothing? Tại sao nobody? Vì tìm không ra ông Toại Khanh nữa. Nhưng kêu nothing có đúng không? Sao được.

Chuyện đầu tiên, vô ngã là nobody chứ không phải nothing. Làm ơn nhớ cái đó, cái đó rất quan trọng.

Chuyện thứ hai, không hề có chiếc xe trong đồng phụ tùng. Mình bị một ám ảnh rất là lớn, chuyện gì cũng phải do ai đó thực hiện – đó là một suy nghĩ lối mòn. Không hề có chiếc xe trong đám phụ tùng, nhưng cái gì chạy trên đường? Nguyên đồng phụ tùng được lắp ghép hợp lý chúng ta bèn có cái gọi là xe, giờ hiểu chưa?

Nói nó hơi phũ phàng, chồng – vợ là gì? Có đứa chịu làm “vợ” thế là có đứa bèn được gọi là “chồng”, mà được gọi là “chồng” vì có đứa chịu làm “vợ”, mai này tụi nó gây gỗ nhau thì sao? Nó ra tòa. Đem đó trong ngôi làng đó mất đi 1 đứa “vợ” và 1 đứa “chồng”, hiểu không? Nói hiểu không? Đó chỉ là quy ước thôi.

Có bà mẹ nào đẻ ra một nhân vật gọi là mẹ không? – Không. Bà mẹ chỉ đẻ ra bé gái thôi. Bé gái đó lớn lên được gọi là vợ là vì sao? Vì nó có chồng. Nó có một người đàn ông nó gọi là chồng; nó được gọi là mẹ vì nó có đứa gọi là con. Thế giới này you are nothing, we are nothing but relationship. Chúng ta không là gì cả, chúng ta chỉ là những mối tương quan thôi. Tức là, cũng cục sắt đó mà nếu đem liêng nằm chồng chơ ngoài đường nó chỉ là cục sắt. Nhưng khi mà mình đem vô mình bỏ đúng chỗ người ta gọi nó là linh kiện, là thiết bị, là phụ tùng; có hiểu cái đó không ta? Bây giờ tôi lấy cục đó ra tôi liêng thì nó chẳng có gì hết.

Có một bà cụ đi bán vé số, nghèo khổ, chết bên lề đường như vậy, thân phận bà rất là khác với trường hợp có một tỷ phú đi tìm mẹ xác định thân phận cái bà nằm đó chính là mẹ mình thì cái đám tang sẽ khác đúng không? Tức là cũng hình hài đó, nhưng thân phận nó khác. Thân phận đó nó đối khác vì nó dựa vào những quy ước, những ước lệ, mặc định của xã hội. Như vậy thì, chuyện bà mẹ là mẹ của tỷ phú hay là một bà già cô độc thì nó chỉ là dựa trên những quy ước.

Người hỏi có hiểu tôi nói gì không?

Đừng nghĩ rằng tôi tạo nghiệp thiện ác thì chính tôi sẽ lãnh quả thiện ác. No. Mà hãy nhớ rằng, có một khối tổng hợp của những cái gọi là điều kiện tâm lý chính khối tổng hợp đó nó làm việc gọi là tạo nghiệp thiện ác, và chính nghiệp thiện ác này nó kín táo ra tạo ra một loạt tâm đầu thai cho một tương lai bất định nào đó, thì đến một thời điểm thích hợp, hình hài này khi nó mất thì tâm đầu thai kia nó xuất hiện để nó làm chuyện đưa mình đi đầu thai qua một cảnh giới tốt, xấu. Như vậy thì con người kiếp sau, nó không phải là con người kiếp trước nhưng nó được tạo ra bởi con người của kiếp trước. Và, không học giáo lý chúng ta không hề biết rằng, không hề có một thằng Tèo, con Lan, con Cúc nào mà nó sống 40 năm 80 năm, chuyện đó không có. Chúng ta luôn luôn trở thành một con người mới, luôn luôn trở thành; chúng ta là cái gì đó becoming liên tục, chúng ta luôn luôn trở thành cái gì mới, không phải con người cũ. Mà tại sao chúng ta không biết chuyện đó? Tại vì chúng ta không học giáo lý, chúng ta không sống chánh niệm, cho nên chúng ta tưởng có một cái tôi kéo dài trong nhiều năm, nhiều tháng, người ta nói mình nghe mình không có tin. Không. Nó giống nhau mà? No. Nó là similar not the same = nó giống nhưng nó không phải là cái kia.

Tôi nghi ngờ các vị đêm nay chưa chắc gặm nổi mấy cái này đâu. Không có răng mà bắt gặm xương.

Nhưng mà bắt buộc phải nhớ cái đó. Nó là similar not the same.

- Chưa học Phật pháp mình tưởng mình là một cái line, 70 năm.
- Học Phật pháp rồi mình biết mình chỉ là những spot, thiện – ác – buồn – vui.
- Nhưng khi sống với tuệ quán, chánh niệm, mình chỉ là dot : chấm, chấm. Chính những cái chấm đó nó làm nên bức tranh, diện mạo của mình. Có hiểu cái dot là dấu chấm thôi.

LƯU Ý: BẢN NHÁP CHƯA HIỆU ĐÍNH – XIN TRÁNH IN ẤN PHỔ BIẾN

ở đây ai không tin, lấy cái này các vị phóng lớn ngàn lần thì không còn là lợn vàng lợn đen đâu mà nó là một rừng chầm chầm chầm. Vấn đề là mình không chịu học để mình thấy cái đó, cho nên mình âm ỉ, âm ỉ.

Đã là công việc thì phải có **người** làm. No. Tại sao mình ám ảnh chữ người, đó là khối tổng hợp như tôi nói. Không hề có một chiếc xe trong đồng phụ tùng, nhưng khi từng món phụ tùng ấy được lắp ráp một cách hợp lý thế là ta bèn có một chiếc xe chạy trên đường. Và hãy nhớ, chiếc xe đó chính là kết quả tổng hợp, lắp ráp, ghép nối, hợp lý, thông minh, từ một đồng phụ tùng. Có hiểu cái đó chưa?

Còn chuyện thứ hai, tại sao người đó, chẳng hạn Bồ Tát nhiều kiếp Ngài tu, giờ sanh ra Ngài cũng tu, nhiều kiếp ác giờ sanh ra ác như Đề Bà Đạt Đa, chẳng hạn; như vậy phải có cái gì đó tiếp nối từ đời này qua đời khác? Trong A Tỳ Đàm nói không, không hề có. Mỗi thứ nó được thúc đẩy bằng cái gọi là pakatūpanissaya – Thường cận y duyên, lực đẩy, quán tính; các vị nhìn thấy cái đồng hồ quả lắc, cái trước cái sau thật ra nó không liên hệ gì với nhau hết nhưng mình thấy nó đều đặn quá; hoặc là trường hợp thứ 2, đó là ngọn lửa. Người mù tịt không học về hóa học thì tưởng rằng có một cái gì đó gọi là ngọn lửa nhưng sai, ngọn lửa nó là một quá trình tiêu thụ năng lượng đốt cháy oxy. Các vị xem xét ngọn lửa dưới góc độ khoa học các vị thấy không có cái gì gọi là một, không có, không có cái một, nó xui một chỗ là đạo mình biết chưa đủ để thám mấy cái này. Khoa học mình biết chưa đủ để thám mấy cái này, cứ mơ mơ màng màng.

Tôi nói lại lần nữa. Hãy hiểu lý Vô ngã ở chỗ Vô Ngã nó không phải là nothing, mà nó là nobody. Nó không có ai như mình nghĩ thôi nhưng mà nó vẫn có những thành tố, những thành tố đó nó lắp ráp vào nhau làm nên cái gì đó – something. Mà những thành tố đó do duyên mà có rồi cũng do duyên mà mất đi; Thứ hai, những thành tố đó, bản thân thành tố cũng lúc vầy lúc khác, lúc có lúc không; thứ ba, nếu đó là một đồng cát thì chúng ta có đem nắn, đem vò, xây dựng cái gì thì công trình đó vẫn mang số phận mong manh, bất trắc của đồng cát thôi. Nếu bản thân các duyên nó cũng vô thường, bản thân các thành tố cũng vô thường. Từ đó, những cảm giác buồn vui sướng khổ do nó đem lại cũng vô thường. Như vậy thì cái gọi là cuộc đời hạnh phúc và đau khổ thực ra nó chỉ là dòng chảy tiếp nối giữa vô số các thành tố, các điều kiện được tác động bởi các duyên. Mà chữ Duyên ở đây gồm có 2 trường hợp: Duyên trợ sinh & Duyên trợ lực.

- Duyên trợ sinh : Những điều kiện giúp cho xuất hiện những thứ trước đây chưa có.
- Duyên trợ lực : Giúp những cái đã có mặt rồi được phát triển mạnh.

Cả duyên trợ lực lẫn duyên trợ sinh đều nằm trong 4 trường hợp sau đây:

- (1) A giúp B bằng cách có mặt trước
- (2) A giúp B bằng cách có mặt sau
- (3) A giúp B bằng cách cùng có mặt
- (4) A giúp B bằng cách vắng mặt

Dựa vào mấy cái này ta có cái gọi là Duyên. Tôi xin bảo đảm 1000% không có cái gì trong trời đất này nằm ngoài cái này hết; mọi thứ nhờ duyên trợ sinh mà có mặt, mọi thứ nhờ duyên trợ lực mà được tồn tại, tiếp nối, tiếp diễn, phát triển, lớn mạnh; và cả 2 trường hợp này, mọi thứ điều kiện tác động lên ta nó đều lọt hẳn trong 4 trường hợp sau đây: A giúp B bằng cách có mặt trước, A giúp B bằng cách có mặt sau, A giúp B bằng cách cùng có mặt, A giúp B bằng cách vắng mặt.

Cái đặc biệt ở đây là kể cả vắng mặt vẫn là một thứ duyên. Ở đây có ai hiểu cái đó không? Người cũ không đi sao lấy người mới. Nhà cũ không đập làm sao có nhà mới? Như vậy thì sự vắng mặt của cái này là điều kiện cho cái kia có mặt. Có hiểu cái đó không? Như vậy A giúp B bằng cách vắng mặt cũng là một cách giúp. Có mặt sau đôi khi cũng là một cách giúp. Có mặt trước cũng là một cách giúp; vì chiều nay 5h sẽ có sinh nhật nên 12h ở đây đã có ổ bánh rồi. Lý do mà đề có ổ bánh thì chiều nay nó mới có, chiều mới làm sinh nhật mà, nhưng 12h trưa nay trong ngăn lạnh của chùa đã có bánh ga-tô sinh nhật trong đó rồi. Như vậy thì trường hợp đó là A giúp B bằng cách có mặt sau. 5h mới làm sinh nhật mà 12h nhà hàng chuyên ga-tô tới rồi, như vậy là A giúp B bằng cách có mặt sau.

A giúp B bằng cách có mặt trước là sao? Do người được làm sinh nhật lúc 5h phải ngồi ở đây, đặng 5h15 nguyên đám giặc nó mới nhào lên happy birthday to you, chứ tên được chúc sinh nhật không ngồi ở đây thì khùng à, chúc ai? Chúc bình bông à? Tên đó phải ngồi đây đúng lúc 5h thì kể từ lúc 5h5, 5h10, 5h15 nguyên rừng người nó tràn lên nó chúc. Có hiểu không? Như vậy thì A giúp B bằng cách có mặt trước. Xong chưa?

LƯU Ý: BẢN NHÁP CHƯA HIỆU ĐÍNH – XIN TRÁNH IN ẤN PHỔ BIẾN

A giúp B bằng cách cùng có mặt là sao? Lúc cắt bánh cái bánh và người cắt bánh phải có mặt cùng lúc, phải không? Có đúng không ta? Không thể trước không thể sau, đó là A giúp B bằng cách cùng có mặt.

A giúp B bằng cách vắng mặt. Có nghĩa là nếu chiều nay sinh nay là sinh nhật của ai đó mà người đó vắng mặt, thôi mình đổi chương trình mình làm trò khác, chiều nay mình văn nghệ bỏ túi. Thì cái văn nghệ bỏ túi được có mặt là vì sao? Vì buổi sinh nhật kia bị hoãn, bị dời, bị cancel. Giờ hiểu chưa?

Mọi thứ ở đời có mặt được là nhờ 2 thứ duyên: Duyên trợ sinh & duyên trợ lực. Cả 2 trường hợp này đều có 4 trường hợp nhỏ đi kèm: cái này giúp cái kia trợ sinh cho cái kia bằng cách có mặt trước, cái này trợ sinh cái kia bằng cách có mặt sau, trợ sinh bằng cách có mặt cùng lúc, trợ sinh bằng cách vắng mặt; rồi trợ lực cũng vậy. Trợ lực bằng cách có mặt trước, trợ lực bằng cách có mặt sau, trợ lực bằng cách cùng có mặt, trợ lực bằng cách vắng mặt. Như vậy, chúng ta có tất cả 8 duyên. Đúng không?

Giờ ông hiểu chưa? Trong kinh gọi đó là lực đẩy của thói quen và hãy bỏ luôn suy nghĩ “hễ có việc thì phải có **người** làm việc” đó là cái ngộ nhận thứ nhất;

Cái ngộ nhận thứ hai, nếu tôi đã tạo nghiệp thì lúc chưa trở quả cái nghiệp nó nằm ở đâu? Bữa hôm tại pháp hội này tôi có nói, khi duyên chưa có ta không thấy được nó, chưa tới mùa trái đừng hỏi trái xoài nằm đâu trong thân cây, có hiểu không? Chưa tới mùa xoài ra trái thì cái trái xoài nó trốn ở đâu? Khi chưa bật hộp quẹt thì ngọn lửa nằm ở đâu? Giờ hiểu chưa? Nó đủ duyên nó mới có. Khi chưa có người chơi đàn thì tiếng đàn trốn ở đâu? Thùng, dây, trục, phím? No. Nowhere. Nó không ở đâu hết. Duyên chưa có nó không có. Duyên có nó bèn ra âm thanh.

Đây là những khái niệm rất là lạ với đa phần chúng ta quen với cách suy nghĩ theo lối mòn.

Hiểu không? Người hỏi đã thông chưa?

Hỏi: Làm sao phát triển cái biết (– Chánh niệm) một cách đúng đắn?

Đáp:

Câu này nghe mềm nhưng nó chua lắm.

Chuyện đầu tiên, tôi không biết chữ “biết” cô nói nghĩa gì? Hiểu không ta?

Biết – Tỉnh thức, cái biết của chánh niệm hay Biết – khả năng hiểu biết nhận thức của trí tuệ.

Có nghe kịp không?

Tôi muốn biết người hỏi nhắm ý nghĩa nào? Khi bắt đầu cuộc đối thoại giữa chúng ta phải có một sự nhất trí về một định nghĩa, chứ đằng này ông nói gà, bà nói vịt thì không được.

Cô chịu khó cô nói rõ “cái biết” đây nghĩa là gì?

- Cái biết của Chánh niệm ạ.

Thưa bà con, tôi nói luôn một lần và mong tất cả những ai nghe bài pháp này ở pháp hội khác cũng ghi nhận.

Chúng ta vốn dĩ rất đông mà không có thời gian. Chúng ta nên dẹp hết ba cái râu ria. Thí dụ, mình đứng lên, tôi xin hỏi tại sao quạ đen còn trắng. Hết. Chứ mình đừng nam mô tụng lum thập phương chư Phật rồi nam mô kiểu Nam tông, nam mô kiểu Bắc tông, này tôi đang run có tên nào nam mô kiểu Tây Tạng là tôi chết luôn. Đừng có mà kể lê thê lê thê.

Thưa với các vị rằng, câu hỏi này tôi đã nghe rất nhiều lần, nhiều nơi. Nó là một trong những câu mà tôi cho là huê vốn.

Mọi thứ trên đời này đều do huân tập mà thành.

Nghe kịp không? Chánh niệm, trí tuệ, tâm, úy, niềm tin, sự tinh tấn không hề có một phương pháp nào để trau dồi. Tôi chịu trách nhiệm câu nói này. Không có phương pháp nào đặc biệt hết, ngoài ra những công thức căn bản sau đây. Nghe cho kỹ.

- Muốn trau dồi cái gì nên sống gần người mạnh cái đó.
- Muốn lia bỏ tật xấu nên tránh tên nào nhiều tật xấu đó.
- Lòng thường nghĩ nhiều về cái đó thì cái đó sẽ mạnh.

Lòng thường nghĩ nhiều về cái đó thì cái đó sẽ mạnh = Khi mình nghĩ nhiều về nó thì mình tự nhiên mình đọc sách, nghe ai giảng mình luôn luận lùm mấy cái cần thiết mình bỏ vô vì Liễu Tôn Nguyên là một trong bát đại Danh gia Đường – Tống, của Trung Hoa, ông có một câu nói người đọc thoáng qua nghe nó thường, nhưng người học Phật phải xem đó là câu rất là kinh điển, đó là: *Khi ta thích cái gì thì nó dễ dàng tìm đến với ta.* Câu này nghe kỳ không? Khi ta thích cái gì thì nó dễ tìm đến với ta, vì sao? Vì khi ta thích nó, trên từng bước đường của cuộc đời, hễ có cơ hội là chúng ta.. có hiểu tôi nói gì không? Hễ mình thích cái đó thì mình tìm dịp.

LƯU Ý: BẢN NHÁP CHƯA HIỆU ĐÍNH – XIN TRÁNH IN ẤN PHỔ BIẾN

Thí dụ, bên Châu Âu tôi có quen một cô bé cô mê con Panda – con gấu trúc của Tàu. Cô đi hết tất cả sở thú trên thế giới có Panda nhiều: Tứ Xuyên, Úc, Mỹ, Âu... cô đi tuốt, về Úc cô đến chào Panda cái, cô đi Mỹ, qua Đức cô đến chào nó cái, và vì cô yêu nó đến mức mà nhà cô là Panda toàn tập. Móc khóa Panda, áo thun Panda, đôi giày Panda, cái nón Panda, mà bả lụm đâu được cái này cũng Panda nữa. Và, nàng có huệ nhân kiêm pháp nhãn, cái râu móc khóa nhỏ bằng hạt tiêu nằm trong góc mà nàng vẫn xuyên thấu để bắt bả bán hàng moi ra cho bằng được. Cô bán hàng ngạc nhiên tại sao nó có cái đó mà. Bả mê nó quá đi. Khi mình mê cái gì thì tự nhiên mình sẽ dành cho nó nhiều công sức, tâm tư, nghe kịp không?

Bây giờ mình muốn trau dồi Chánh Niệm, Trí Tuệ thì làm ơn dùm 3 cái:

- Sống gần người nào mạnh cái đó.
- Lòng luôn nghĩ nhiều về nó.

Trong kinh nói có tới 11 cách để nuôi dưỡng Chánh niệm. Ở đây tôi chỉ nói 2 cách thôi:

- Tránh người nào họ yếu cái đó – yếu cái mình muốn trau dồi á. Thí dụ mình muốn chánh niệm, mình muốn chững chạc mà gần người lằng xằng lằng xằng, dục chạc thì sớm muộn gì mình cũng đi đôi.
- Mình muốn trau dồi cái gì thì nên ở gần người mạnh cái đó.
- Lòng luôn nghĩ nhiều về nó. Như Liễu Tôn Nguyên nói. Lòng nghĩ nhiều về nó tự nhiên mình có cách mình thiết tha với nó thì sớm muộn cũng làm được, bởi vì chính mình sư, thiện hữu sẽ giúp ta làm chuyện đó.

Còn đấng này không chịu làm.

Tôi nghe cách nói tôi nghi lắm. Cứ ngồi yên ở nhà, mở tivi xem phim Hàn Quốc, uống coca, nhai chips, snack mà cứ lâu lâu: Làm sao có 3 vòng ta? Làm sao có 6 múi ta? Nhảy vô coi phim tiếp. Cái đó không bao giờ có. Cái 6 múi, cái 3 vòng không bao giờ có được ở một con người lười thực tạj. Tin tôi đi. Mình phải fitness, phải gym, phải yoga, khí công, đầu sông cuối chợ, rồi trên hành trình tìm thầy tìm bạn đó mình mới tìm được phòng tập thích hợp, hướng dẫn viên thích hợp mình mới ở lại với nó mới có 3 vòng 6 múi, còn đấng này cứ ngồi ở nhà đơng đơng đơng đưa đưa “mẹ ngồi ru co đơng đưa cuộc tình” mà không có đi đâu hết thì đừng hòng có 3 vòng, 6 múi.

Tôi nói có hiểu không? Cho nên tôi nghe câu hỏi tôi nghi đây là con mọt sách. Tôi nghe có mùi mực.

Hỏi: Chồng nghiện ma túy đá, vợ chồng sống mười năm nay, lúc nào trong lòng cũng sợ chồng sẽ chơi bạn bè xấu, không lo làm ăn, con cái. Mọi người khuyên con nên bỏ, con tâm tư rối bời lo lắng, thầy chỉ con đường sáng để con lo cho con con.

Đáp:

Cô đã tìm thấy câu trả lời. Cô có câu trả lời cô cảm nó lên, xong cỡ liệng nó xuống, cô nhổ cái toẹt, cô đi hỏi tôi.

Các vị có ai thấy câu trả lời trong câu hỏi không? Thấy chưa? Nhớ lại đi. *Con muốn bỏ mà chưa có đành.* Thì chỉ nào cô đành cô mới bỏ.

Có một ông Phật tử tới hỏi thiền sư: Con khổ tâm lắm, vợ, con , bạn bè, đôi tác làm ăn con chán quá mà con không cách nào con buông con đi tu.

Ông thầy kêu ông cầm cái ly lên để thầy rót trà, ông cứ rót hoài đến lúc cái ly nó tràn ra, ông đại gia phải buông nó ra “nóng quá, nóng quá nóng” thì ông sư phụ nói: Tại sao buông? – Nóng quá thầy. Ông sư phụ nói: Khi con thấy nó là nỗi đau con mới buông nó dễ. Khi con len lén thấy nó hay hay, ngọt ngọt, thơm thơm, bùi bùi là chết cha con rồi, con bỏ không được.

Nhưng có một điều, tôi nghe ngáo đá tôi ngán, tôi muốn hỏi ông có ở đây không?

Các vị làm chứng tôi không xúi nha, tôi không hề chịu trách nhiệm trong chuyện cô giữ lại hay cô buông. Bởi vì nếu tôi kêu buông là bậy, vì lẽ các vị còn mẫn nông, mai này con lớn lên trong điều kiện không có trọn vẹn gia đình tôi chịu trách nhiệm không được; nếu tôi kêu giữ thì chén cơm chan nước mắt tôi cũng không chịu trách nhiệm.

Tôi chỉ gợi ý một chuyện: Tại sao không đành?

Giờ cô về cô viết chữ “đành” cô tọa thiền, cô quán chiếu, cô nội soi: Tại sao không đành?

Hiểu không? Chính tôi đã từng ngồi thiền cái đó nhiều lắm.

Tôi kể cô nghe 2 chuyện.

Chuyện thứ nhất, có ông đó hỏi sư phụ: Đêm nào con ngồi thiền con cũng thấy có một con nhện to đùng nó bám ngay bụng con, con sợ lắm. Sư phụ nói: Trị được, chữa được. Sư phụ đưa cho ông câu bút lông

LƯU Ý: BẢN NHÁP CHƯA HIỆU ĐÍNH – XIN TRÁNH IN ÁN PHỔ BIẾN

quét mực sẵn, sư phụ nói, ngồi thiền cầm ở tay vậy nè, khi con thấy nó vừa chụp vô bụng con là con vẽ chữ thập trên bụng nó liền thì nó sẽ mất. Đêm đó ông về tắt đèn, tay ông cầm “bảo kiếm” của sư phụ, “tối tao cho mày chết”. Tay ông cầm bút lông thế này, con nhện nó to như cái đĩa, nó nhào tới chụp ông thì ông vẽ chữ thập lên đó, mở đèn, chạy lên sư phụ : Sư phụ, con vẽ được rồi. Sư phụ nói : Vạch áo lên coi. Chữ thập nằm ở đây.

Hiểu không? Là chúng ta luôn luôn đánh vật với vọng tưởng của mình. Nghe kịp không? Mình không chịu thấy vọng tưởng của mình nó nằm ở đâu, mình không biết tại sao mình không bỏ được người đó, tại vì mình không có dịp mình ngồi lại để mình hiểu, đọc hiểu về mình. Một mặt mình nói mình ghét người đó, mình muốn tránh người đó, muốn bỏ, muốn buông người đó nhưng chưa có một lần nào mình ngồi lại để mình tự hỏi mình: Tại sao mình thương người đó? Mình thương cái gì? Tại sao mình không bỏ được người đó? Lý do là gì? Nếu các vị làm được chuyện đó thì khi tìm được lý do tại sao mình thương thì cứ ở tới trăm năm, còn nếu mà tìm không ra lý do thì tính tiếp, một là thương nhau đến già, hai là tha nhau đến giường.

Do mình lựa chọn thôi.

Có một chuyện rất là quan trọng đó là, tôi nói lần nữa, tôi không xúi bỏ, không xúi giữ. Tôi chỉ xin tặng cô một chữ: Dứt khoát; nếu bây giờ 49, 51; cái cô cần là 49 hay 51. Phần ở lại là 49 thì... còn nếu phần ra đi là 49 thì...

Có hiểu 49, 51 không? Giọt nước tràn ly. Đêm nay cô về, trách nhiệm của cô đêm nay là tìm cho ra cái giọt nước đó, giọt đó nó nằm phía nào. Chính giọt đó nó sẽ làm cho cái này trở thành 51 hay 49? ở đây tôi nói có ai hiểu không?

Mình làm đơn giản hóa vấn đề đi, đừng nghĩ tới 100 để khủng lắm. Còn có 1 thôi. Cầm một giọt nước, đi rả rả coi để bên đâu. Giờ buông đây một cái nó thành ra 49 liền, đẩy qua đây cái nó thành 51 liền; đời sống nhiều lúc tôi giải quyết bằng cách máy đưa con gái chơi trò ô quan, ô me, và có nhiều lúc tôi phải giải quyết vấn đề bằng cách : Yêu, không yêu, yêu - không yêu.

Hỏi:

1. Người ngu dù gần người trí không hiểu pháp không
2. Chữ nhân, duyên tại sao “duyên hành, duyên xúc, duyên thọ” mà không là “nhân hành, nhân xúc, nhân thọ”..

Đáp:

Câu đầu tiên, tôi mới giảng hồi sáng hay hôm qua ta.

Nghe cho kỹ.

Chúng ta hoàn toàn có khả năng có thần thông, có phép lạ nếu chúng ta định nghĩa “phép lạ” là gì. Tôi biết cô nghĩ tôi đang lạc đề. Tôi không quên câu hỏi cô đâu.

Chúng ta có thể có phép lạ nhưng chúng ta phải định nghĩa phép lạ là gì.

Phép lạ đây là khả năng sống thiện, chung quanh ai thấy sống thiện cũng khó, mình làm được cái khó đó là sống thiện; Ai trong hoàn cảnh đó cũng nổi giận nhưng mình không nổi giận, ai trong hoàn cảnh đó cũng đau khổ nhưng mình không đau khổ, đó chính là phép lạ.

Chuyện thứ hai, ai cũng nghĩ rằng em sinh ra dưới một vì sao xấu, em không có nhan sắc; sai. Bởi vì mình chưa định nghĩa cái đẹp. Cái đẹp đây là cái gì? Do cách định nghĩa của mình. Các vị có tin có nhiều khi cái nét đánh chết cái đẹp không? Tôi đã gặp rất nhiều người họ có nhan sắc mà tôi nói chuyện với họ một hồi tôi chỉ muốn họ chết thôi. Còn có nhiều người họ xấu hoắc, tôi nói chuyện với họ một lúc tôi bèn có ý muốn rủ họ về Kālāma của tui.

Cho nên, mình tự hỏi lòng mình, mình là người đẹp hay xấu thì mình phải tự mình nhớ công thức này: Ta phải định nghĩa chữ xấu, đẹp lại thì ta mới biết mình xấu hay đẹp.

Có hiểu không? Giờ hiểu chưa ta? Muốn biết mình giàu hay nghèo thì chuyện đầu tiên phải định nghĩa cái giàu, nghèo là cái gì. Chứ đặng này mình hiểu theo nghĩa thiên hạ thì mệt lắm. Rất là mệt.

Giờ chuyện của cô.

Trong kinh nói, không nên gần kẻ ngu. Nhưng mình nhớ rằng, cũng trong kinh nói, khi một đứa nó biết nó là ngu để nó tìm thầy nó học thì nó bèn không còn là ngu nữa. Lúc đó nó không là hoa hậu ít nhất nó cũng lên tới á hậu rồi. Hiểu không? Khi nó biết nó là ngu nó bèn thành ra là á trí, chưa phải là trí mà á trí. Mà á trí với trí cộng lại giống như hoa hậu ở gần á hậu, chuyện đó bình thường.

Giờ hiểu chưa? Hiểu thì gật, đừng gật ầu.

LƯU Ý: BẢN NHÁP CHƯA HIỆU ĐÍNH – XIN TRÁNH IN ẢN PHỔ BIẾN

Chuyện thứ hai, chữ “nhân”, “duyên” ở đây. Chữ này mệt à. Trong đạo Phật, chữ “nhân” chữ nhân nó có 2 nghĩa:

- Condition – điều kiện, nhân tố;
- Nghĩa thứ hai nó là moral root, ethic root – nghĩa này là nghĩa chuyên môn, hiếm bao giờ các vị thấy lắm bởi vì nó nằm trong A Tỳ Đàm cấp cao nhất nó mới mang ý nghĩa tôi đang nói đây. Chữ Nhân đó ám chỉ cho cái gì thuộc về thiện, bất thiện; cái gì thuộc về thiện gọi là pháp nhân, cái gì thuộc về bất thiện cũng gọi là pháp nhân. Trường hợp đó dễ khủng lắm.

Nhưng mà đại khái yên tâm là chữ nhân thông thường 99% mình thấy trong kinh điển nó nghĩa là condition, chứ nó không có nghĩa là root một cách professional như cái tôi tránh nói.

Là xong 2 câu của tôi.

Hỏi:

1. “*Thiên địa đồng nhất thể*” các tôn giáo có đồng nhất hay không? Thầy Nhất Hạnh nói đức Phật Thích Ca và chúa Jesu là anh em, là thể nào
2. Các ký tự giữa chữ vạn Phật giáo, chữ Thập của chúa Jesu, ... Huyền cơ trong đó là gì?

Đáp:

Câu hỏi hay, mà tôi hỏi câu hơi buồn. Tôi giải thích cô có nghe nổi không? Thí dụ, cô có biết gì về Kinh dịch không? Cô có từng đọc về Triết Đông, Triết Tây, thí dụ như cô có biết về Tân Ước, Cựu Ước....? Tức là dạng ăn bánh mì thấy miếng giấy gói có cái gì, đem lên hỏi, phải không?

Chết bà nội rồi. Có nghĩa là không biết gì hết, đang ăn bánh mì thấy nó ghi cái đó rồi chết cha, lên hỏi ông. Không phải.

Nhưng mà tôi vẫn trả lời biết đâu ở đây có người hiểu.

Câu gọi là “*thiên địa nhất thể*” là một, thứ hai cô thấy dường như nó có điểm đồng giữa biểu tượng này biểu tượng kia các tôn giáo.

Tôi xin trả lời thế này. Cái này nghe cho kỹ nè.

Nếu mình muốn, mình sẽ thấy được điểm đồng ở tất cả những gì đối lập với nhau trong cuộc đời này. Nhưng quan trọng là nó đồng ở chỗ nào? Và, nó đồng được bao nhiêu?

Tôi nói có ai hiểu cái này không ta?

Rồi, xong. Tôi công mĩa từ rẫy về, gặp toàn là đám từ trong nha sĩ mới bước ra không.

Đây là một câu hỏi rất là hay.

Nếu mình muốn thì mình có thể tìm thấy điểm đồng ở tất cả những dị biệt trên thế giới này. Quan trọng là, điểm đồng đó là gì. Thí dụ nha. Nói theo trong kinh điển Pali, tất cả mọi thứ trên đời đều có những điểm đồng sau đây:

- (1) Thứ nhất, do duyên mà có.
- (2) Thứ hai, do duyên mà mất đi.
- (3) Thứ ba, không có gì trong trời đất này có thể tồn tại bằng cách đứng yên.

Tất cả phải luôn vận động liên tục, đây là điểm đồng của trời và đất. Đây là điểm đồng của các tôn giáo. Điểm thứ hai, chuyện ý tưởng ôn Làng Mai nói Phật với chúa là anh em thì tôi xin nói rõ thêm quan điểm của tôi và có hàng triệu người trên thế giới cũng đang bàn tán chuyện này. Họ không cần biết chúng ta, không cần biết tôi, không cần biết pháp hội này và vẫn đang tranh cãi. Thế nào là câu nói: Phật với Chúa là anh em.

Là chỗ này nè.

Thứ nhất, trước mặt hòa thượng lúc đó có vô số người Cơ Đốc. Cho nên, câu ngài nói anh em thì người nào có chút trình độ về Chúa, chút trình độ về Phật họ sẽ hiểu anh em là cái gì. Là cả hai đều là những người đem cả đời mình ra sống cho người khác. Anh em là chỗ đó đó. Nghe kịp không?

Chứ còn chúng ta không thể xét về mặt đạo học chuyên môn mà nói rằng Phật với Chúa là anh em thì không. Anh em là chỗ đó đó. Đó là một cách nói rất là chính trị. Cách nói rất là xã giao. Giống nhau chỗ đó.

Chẳng hạn ngày xưa thầy tôi có 2 ông linh mục là cha Năng Tĩnh ở Đà Nẵng, nhà thờ con gà. Ông thầy thứ 2 là cha Phúc Nhân ở 44 Tú Xương, họ đạo Mai Khôi. Đó là 2 vị thầy tôi. Cha Năng Tĩnh tôi tới lui với cha học tiếng La tinh. Có một lần đó, cha cao hứng, tôi học xong, cha tiễn tui, cha nói này: Tụi mình

LƯU Ý: BẢN NHÁP CHƯA HIỆU ĐÍNH – XIN TRÁNH IN ẮN PHỔ BIẾN

là anh em. Mình nghe mình cũng có chút xúc động vì cha giỏi mà lớn tuổi lắm. Ông nói câu thứ hai mình muốn giết ông luôn.

Ông nói: Tội mình là anh em. Phật cũng là do Chúa tạo ra mà.

Có nghĩa là ai cũng là con trong một nhà hết.

“Phật cũng là do Chúa tạo ra mà” các vị coi chịu nổi không?

Cái nguy hiểm của quý vị là không học giáo lý. Sẽ có một ngày, tôi báo trước tin buồn này. Sẽ có một ngày, các vị bất mãn tăng ni, cộng với sự dốt nát kinh Phật của các vị, chỉ có tên nào nó dẻo miệng chút là các vị chết. Nó nói rằng: Trong thế giới này không có hệ thống giáo lý nào hay bằng kinh Phật hết. Là mình nghe mình mát ruột; câu thứ hai, tất cả những cái hay đó lại cũng là sản phẩm của Chúa. Nó vuốt mình xong, nó đẩy một phát rất là đều.

“Trên thế giới không có hệ thống tư tưởng, triết học nào hay hơn kinh Phật. Và đức Chúa Trời vì phương tiện mà đưa Phật xuống làm việc với một đám nó không muốn trực tiếp học Tân Ước, Cựu Ước mà nó muốn học lời Chúa thông qua trung gian có tên là Tam Tạng”. Tất cả là của Chúa hết. Vì Chúa thấy rằng, có đũa nó ăn được thì Chúa cho nó tô, chén, muỗng, nĩa, có đũa không ăn được thì Chúa cho nó nước biển, có đũa Chúa cho nó uống thuốc bổ. Có đũa chích thuốc bổ, có đũa Chúa cho nó truyền ống thọc vô lỗ mũi, chọt vô châm thức ăn. Hiểu không? Miễn là ăn được thôi.

Thì có đũa Chúa thấy phải dạy nó bằng kinh Coran của Hồi giáo. Có đũa Chúa thấy phải dạy nó bằng kinh Tamud của Do Thái giáo, có đũa phải dạy nó bằng kinh Veda của Bà La Môn giáo, có đũa phải dạy bằng đạo tạng của Lão giáo, có đũa phải dạy nó bằng kinh Phật của Phật giáo, hễ theo cộng sản thì gọi là Mác giáo; nói chung theo đạo Phật thì gọi là Phật tử, mà theo Công giáo thì gọi là Công tử. Thí dụ vậy. Tùy mình thôi. Do Chúa hết. Tùy căn cơ của mình mà Chúa gửi những sứ giả xuống.

Nên, cẩn thận cái này.

Cho nên, tôi không biết cô đạo gì, cô hỏi câu đó có ý gì, tôi vẫn trách nhiệm một người đang ngồi ở đây thì tôi phải trả lời tuốt tuột.

Tôi chỉ nói:

- Thứ nhất, nhất thể là cái gì? Đó là điểm đồng mà đã nói điểm đồng thì nếu muốn chúng ta có thể tìm thấy vô số điểm đồng giữa những dị biệt.
- Câu thứ hai, điểm đồng đó có cần thiết để mình đào xới hay không nếu nó không lợi ích? Cái quan trọng là cái cốt lõi có chống trái, mâu thuẫn nhau hay không? Chứ còn gượng gượng thì tôi nghĩ không cần thiết, mất thời gian.

Nhưng bây giờ có một chuyện rất là sâu. Nãy tôi hỏi người hỏi nếu các vị có nghiên cứu về Kinh Dịch, các vị có nghiên cứu về Vật lý hiện đại, có nghiên cứu về Kinh Phật các vị sẽ thấy ra trong đó rất nhiều chỗ tương đồng hay.

Chẳng hạn như, thế giới chỉ là một trường hoạt động, một chỗ tiêu thụ năng lượng; và, mọi vật không thể đứng yên mà tồn tại. Cái trước phải được thay thế bởi cái sau. Mọi thứ phải do các điều kiện, vô số nhân tố thúc đẩy nó mới có mặt và vận hành. Và, đến một thời điểm nào đó nó có 2 cách vô thường:

1. Biến mất
2. Trở thành một thứ khác.

Đây là những điểm đồng mà người của các hệ tư tưởng trong và ngoài Phật giáo, kể cả khoa học cũng bắt buộc phải đồng ý với nhau. Đó là tiếng nói chung. Tôi gọi đó là những điểm đồng tích cực.

Thấy được điểm đồng đó để mà mình thăng hoa, mình tiến bộ thì nên. Còn nếu thấy điểm đồng đó để mình đánh đồng Phật với Chúa là một thì trong tư cách của một nhà sư Phật giáo tôi đề nghị các vị phải cân nhắc.

Có hiểu không?

Hỏi: Làm sao hết sợ? Đọc kinh sách nào về vấn đề này?

Đáp :

Cô có xài internet không? Có. Ok.

Ở trong Trung Bộ Kinh. Nhiều lắm. Nhiều kinh lắm. Tôi nói nhiều sợ cô về sắp khùng cho nên tôi cho cô địa chỉ đơn giản thôi. Trong Trung Bộ Kinh, bài kinh Nhất thiết lậu hoặc, đức Phật có trao truyền cho chúng ta một kinh nghiệm phải nói là tuyệt vời để đối phó với tất cả những vấn đề trong đời sống.

LƯU Ý: BẢN NHẬP CHƯA HIỆU ĐỊNH – XIN TRÁNH IN ÁN PHỔ BIẾN

Nghe cho kỹ nha. Những vấn đề trong đời sống, từ tâm lý, tình cảm, cho đến nhu cầu vật chất; bất cứ cái gì mà nó là nỗi âu lo, ưu tư, phiền phức mình có thể ứng dụng 1 trong 7 công thức này để làm việc với nó, sống chung với lũ.

Tôi nói có nghe kịp không?

Cô hỏi tôi về sợ hãi. Thì Ngài dạy rằng: Không riêng gì sợ hãi mà tất cả những vấn đề về tâm lý, về đời sống chúng ta có thể giải quyết nó bằng 1 trong 7 cách sau đây:

Một là có những trường hợp chúng ta phải trực diện nhìn thẳng vào nó, để hiểu tại sao mình đi sợ cái đó, tại sao mình khổ vì cái đó.

Có trường hợp mình phải tránh nó, coi như nó không có. Giải quyết một cách đơn giản thôi. Thí dụ, đức Phật Ngài đang đi mà Ngài gặp vũng sình thì Ngài tránh nó, chứ Ngài không cần nhập định, vận dụng thần thông, không có, Ngài chỉ tránh qua một bên. Chẳng hạn như, chuyện xưa kể rằng, ngày kia có một ông đạo sĩ, ông đợi đò sang sông, bên sông Hằng Ấn Độ, ông thấy ông đạo sĩ khác bên kia đang ngồi thiền kế bên cạnh ông. Ông hỏi ông kia: Ngài tu đây lâu chưa? – Ta tu 50 năm rồi. Ông này hỏi: Ngài đã có thành tựu gì? Ông nói, ta có thể qua bên kia sông, đi trên mặt nước. Ông đạo sĩ này ông nói, đăt đờ quá mất 50 năm để đi qua sông, tôi có đồng xu này là tôi đi qua được rồi, đi đò. Hiểu chưa? Hiểu không?

Có những vấn đề mình có thể giải quyết rất là đơn giản.

Một là mình trực diện nhìn thẳng vào nó. Nó là cái gì? Tại sao nó là vấn đề của mình?

Trường hợp thứ hai tránh nó, không nhắc tới nó.

Trường hợp thứ ba, chẳng hạn Ngài dạy có những trường hợp tỳ-kheo đói, lạnh, bệnh, chỉ cần cho nó – đói cho nó ăn, khát cho nó uống, lạnh lấy gì trùm lên, quấn lên, đắp lên là xong; đó cũng là một cách đối phó phiền não.

Rất nhiều người không được đọc bài kinh này. Họ quên mất chuyện là thế giới sống của chúng ta gồm có cả tâm lẫn vật. Cho nên, vấn đề của chúng ta cũng gồm cả vấn đề cả Tâm lẫn Vật; và từ đó, giải pháp cho nó cũng phải gồm cả Tâm lẫn Vật, tôi nói có hiểu không?

Cả một rừng người mà nghe không hiểu.

Tôi nhắc lại.

Thế giới này nó có cả tinh thần lẫn vật chất cho nên những vấn đề của thế giới nó cũng gồm cả tinh thần lẫn vật chất; và từ đó, giải pháp cho nó cũng phải từ cả tinh thần lẫn vật chất.

Tôi nghĩ rằng câu hỏi của cô bắt buộc chúng ta phải có thời gian riêng. Nói kỹ hơn. Còn trong trường hợp trả lời chung chung thế này thì tôi chỉ trả lời chung chung. Đó là: Đức Phật dạy có những trường hợp phải nhìn thẳng vào nó để hiểu nó là gì thì tự động buông được nó. Có trường hợp thấy không cần thiết cứ việc tránh nó qua một bên; có trường hợp phải gồng mình chịu đựng; có trường hợp chỉ giải quyết rất đơn giản.

Như cái anh đó, anh nghe người ảnh mệt lắm, anh đi bác sĩ, bác sĩ bắt anh thử đàm, phân, máu, nước tiểu, tầm lum, đi chụp CAT Scan, đi chụp Xray ... vẫn thấy mệt. Bác sĩ nghi ngờ, chuyển ảnh qua tim mạch, hô hấp, tuần hoàn, tiêu hóa tầm lum, ảnh cứ mệt hoài, ảnh lo, ảnh đi uống thuốc Nam, lên chùa nhờ mấy thầy tụng kinh. Mà ảnh cứ mệt hoài.

Bữa đó ảnh dắt người nhà đi may đo, ảnh ngồi đọc báo, người nhà đo đo, cô thợ may nói chuyện với người nhà của ảnh, nói: Cái cổ này nè, hơi chật nha chị nha. Cổ chật với eo chật nhiều khi nó cũng làm mình khó thở lắm, mình bị mệt. Ảnh ngồi ảnh nghe. À, thì ra. Vấn đề nó nằm ở cổ áo thôi à. Mà ảnh đi đủ thứ bác sĩ hết.

Còn như cái bà đó bà khai bác sĩ, bà khai: Tại sao mà tôi đựng đầu cũng đau hết. Bác sĩ cũng thử tầm lum, cuối cùng phát hiện ra, ngón tay của bà đau. Nên bà đựng đầu cũng đau hết.

Nghe kịp không? Những câu chuyện đó không phải là câu chuyện cười.

Hoặc là có bà đó bà đi bác sĩ, bà nói: Tôi bị cái gì tuyến đường ruột nó bị dư ga hay sao mà tôi cứ đánh rắm hoài, mà may là nó không có mùi. Bác sĩ nói như vậy là cả lỗ mũi của bà cũng có vấn đề nữa. Nãy giờ tôi muốn chết luôn vậy đó.

Không phải là câu chuyện cười. Mà là muốn giải quyết một vấn đề ta phải hiểu nó tới nơi tới chốn. Cho nên để giải quyết nó phải hiểu nó. Khi hiểu nó thì mới biết cách đối phó là trực diện với nó, gồng mình nó, hay là lảng tránh nó.

Và, theo tôi biết thì các vị bác sĩ tâm lý giúp các bệnh nhân tránh được những ám ảnh, những trầm cảm, những uất ức gì đó họ áp dụng những cách rất giống Phật giáo. Chẳng hạn, bệnh nhân sợ con gì đó thì bác sĩ nếu cần có những trường hợp đặc biệt họ cho tiếp xúc trực tiếp với con gián, để hiểu tại sao mình sợ nó. Có nhiều khi chỉ vì mình góm nó. Mà cái góm đây lên cao quá nó thành sợ gián. Có hiểu không?

LƯU Ý: BẢN NHÁP CHƯA HIỆU ĐÍNH – XIN TRÁNH IN ẮN PHỔ BIẾN

Bản thân tôi, tôi cũng sợ gián. Tôi cũng sợ rắn. Nhưng mà tôi ngồi tôi nhìn kỹ lại, sợ gián, sợ rắn 2 con khác nhau. Tôi sợ rắn là vì tôi sợ chết; còn tôi sợ con gián vì tôi nghĩ nó dơ, tôi gớm. Và vì 2 cái sợ này khi nó được đẩy lên cao, bản thân tôi sống thiếu tỉnh thức cho nên tôi bèn cho 2 cái này nó giống nhau và tôi gọi nó chung bằng chữ “sợ” chứ thật ra hai cái sợ này hoàn toàn khác nhau. Sợ gián không phải là sợ rắn; bởi vì con rắn có thể làm mình chết, nhưng con gián thì không; nhưng mà mình không có chánh niệm, không có tỉnh thức mình bèn gom chung nó lại.

Cho nên, cách giải quyết của 2 nỗi sợ này lẽ ra phải khác nhau.

Nghe kịp không?

Thí dụ con gián thì mình phải coi nó khác con rắn. Con rắn tốt nhất khỏi tìm hiểu về rắn là tránh chắc nhất. Nhưng còn con gián thì đồ ăn thức uống mình phải đẩy nó lại. Nhưng mà đừng để nó biết.

Và đương nhiên là trong những cuộc nói chuyện như thế này chúng tôi không thể dành nhiều thời gian cho một người hay cho một đề tài để chuyên sâu. Nếu được, gặp nhau ở đâu đó. Nhưng mà thôi đi. Ông thầy trụ trì đây ông giỏi lắm, tôi giao hết cho thầy Nhật Từ. Phần tôi tới đây là mệt rồi.

Hỏi: Quan điểm về Tịnh Độ Tông và môn phái khác?

Đáp:

Hiểu lầm rồi. Tôi không có bài xích ai. Tôi chỉ ví dụ thôi. Tức là, có bao giờ chúng ta đặt câu hỏi trong vấn đề đó hay không? Có hiểu tôi nói gì không?

Anh nói với tôi là thấy sư ăn rau nhiều quá mà có bao giờ sư chịu để ý là những rau sư ăn gồm những rau gì hay không? Hiểu không? Nó kẹt chỗ là người Việt lại quên tiếng Việt. Chúng ta chỉ biết tiếng Nga, tiếng Tàu mấy chục năm. Khổ vậy đó.

Tức là anh thấy tôi ăn đủ thứ rau, anh mới hỏi là: Sư ơi, rau ăn nhiều tốt thiệt nhưng sư có bao giờ để ý mấy rau sư ăn là rau gì hay không? Bởi vì chúng ta biết spinach- rau chân vịt, nó tốt dữ lắm, nó chất sắt, nó nhuận trường tùm lum nhưng mà acid oxylat rất hại cho người sỏi thận. Nó tăng chuyện kết tụ sỏi thận. Thấy sư ăn tùm lum, anh chỉ nhắc thôi. Sư ơi, thấy sư ăn rau tùm lum, có bao giờ sư nhìn lại mấy loại rau sư ăn hay không?

Câu nói đó có nghĩa là anh chống tôi ăn rau phải không? Hay là anh chỉ kêu tôi cẩn thận?

Tiếng Việt anh không đủ. Ở đây có ai hiểu câu hỏi của tôi không?

Câu đó không có nghĩa là cản tôi ăn rau, mà chỉ nhắc nhở tôi là ăn rau một cách cẩn thận thôi.

Tôi đang nghi ngờ là tôi đang thuyết pháp ở Nhật. Các vị biết không, tôi cảm ơn các vị bằng sự cúi đầu rất là chân thành, các vị đã cho tôi một niềm tự hào cực lớn, để mai này khi rời Việt Nam tôi có quyền đi nói mọi người rằng, tôi từng thuyết giảng cho những cộng đồng Hồi giáo, Nhật Bản, Do Thái. Tại sao vậy? Vì tôi nói họ không hiểu gì hết. Điều quan trọng là tôi đã dùng thân giao cách cảm để họ không hiểu nhưng mà họ vẫn cười.

Tiếng Việt đến mức như vậy thì phải nói là cả một chuyện đặc biệt.

Các vị hiểu tôi nói không? Câu nói đó không hề chống ăn chay, chống ăn rau mà người ta chỉ nhắc mình cẩn trọng.

Ở đây, tôi không có bài xích, không có động chạm gì Tịnh Độ. Tôi chỉ hỏi là: Các vị có bao giờ tự hỏi mình là mình niệm Phật mà chỉ réo tên như vậy, rồi nói, kệ nó chuyên tâm bất loạn là được rồi. Vậy thì đâu cần niệm tên A, tên B gì đâu. Mà tên ai cũng được.

Và, một chuyện nữa, nếu ai đó nói rằng hồng danh chư Phật là linh thiêng, thì tôi xin hỏi, linh thiêng chỗ nào khi tất cả chỉ là chữ âm và chữ dịch hết? Có hiểu chữ âm không? Dịch là translation; còn âm là transliteration. Thí dụ như New York thành Nữu Ước, Washington là Hoa Thịnh Đốn là transliteration; còn translation là cat = con mèo, dog = con chó, hotdog = con chó nóng.

Có mấy ông Việt Nam đi qua Mỹ, quen uống rượu, mới vừa qua, thấy cái quán nó đề: Hotdog và root beer. Chịu quá. Beer là đã ngon mà rootbeer = Bia gốc, dog là chó mà hotdog là chó nóng, mà xứ lạnh. Chàng mới tậu cho một thùng. Mở ra, tá hỏa, hotdog = xúc xích; rootbeer = xá xị. Có cái gì dzô dziên cho bằng xá xị mà uống với xúc xích. Vấn đề nó nằm chỗ đó.

Cho nên, ở đây, mình nói chữ đó linh thiêng. Linh sao nổi mà linh. Âm không à. Thí dụ, ở đây có ai đọc chú Lăng Nghiêm không? Thí dụ như Thuần nhã đa tánh khả tiêu vong, thước ca ra tâm vô động chuyển. Thì thuần nhã đa là cái gì? Là Suññatta = Tánh Không, hư không; hư không có thể thay đổi nhưng lòng con không thay đổi. Thuần nhã đa tánh khả tiêu vong, thước ca ra tâm vô động chuyển. Thước cara = vajara = kim cương. Nhưng người xưa vì theo nguyên tắc ngũ bất phiên – 5 trường hợp không dịch của ngài Huyền Trang, có những chữ tiếng Tàu không lột hết nghĩa của tiếng Phạn thế là họ giữ nguyên. Hiểu

LƯU Ý: BẢN NHÁP CHƯA HIỆU ĐÍNH – XIN TRÁNH IN ẤN PHỔ BIẾN

không? Thứ hai, họ muốn giữ lại tính linh thiêng họ bèn giữ nguyên không dịch. Nó nhiều trường hợp như vậy. Hoặc là xưa nay người ta đã quen dùng như vậy giờ mình dịch ra sẽ làm cho loạn, 1 chữ 8 nghĩa dịch thì nó bị rối. Đằng này mình quyết định chốt lại một chữ đó bà con thống nhất dùng thì nó tốt hơn. Cho nên, từ đó các vị thấy trong kinh Phật có chữ “già lam”, chôn già lam = *ārāma* – tự viện, nghĩa gốc là vườn chùa, nhưng các ngài thấy chữ “già lam” hay quá giữ lại xài luôn. Rồi chữ “lan nhã”, tỳ-kheo sống nơi lan nhã, lan nhã = trong rừng, từ tiếng Phạn là *arañña*, tỳ-kheo sống nơi lan nhã = tỳ-kheo sống trong rừng.

Thí dụ vậy. Đại khái như vậy.

Có nghĩa là, tôi chỉ đặt vấn đề cho các vị, thỉnh thoảng nên dòm lại con đường mình đang đi. Chứ tôi không hề bài xích các vị, nha. Đừng hiểu lầm cái đó.

Ok./.